

aan het oud-katholiek seminarie te Amersfoort is. In 1923 verraste hij het Nederlandsche publiek reeds door een zeer gunstig ontvangen bundel: Van heerlijkheid tot heerlijkheid, Overdenkingen van advent tot Pinksteren. De toen gegeven schetsen waren saamgevoerd uit het bondsorgaan van de vereeniging van „Jonge Oudkatholiken”. Schrijver had de verzekering ontvangen, dat zijn geschriften ook buiten oudkatholieke kringen belangstelling ontmoeten. Wat bleken is, waar te zijn. Hij sprak toen den wensch uit, dat „hieruit blijken moge, hoe de diepe religieuze grond van Gods Woord de basis is, waarop allen, die Christus hun Heer noemen, elkander ontmoeten”.

Indien het feit, dat de auteur onder de oud-katholiken tot de „jongeren” behoort, in dezen zin zou samenhangen met zijn boeken, dat hij zou weglaten, wat zijn specifieke meening als oud-katholiek en zijn allereigenste inventie uit de Schrift heeft te zeggen, dan acht ik ze een bewijs van schuldige armoede. Want wie zijn naam draagt met eere, zal uit de openbaring van zijn in den naam uitgedrukte wezen niet anders dan meerderen rijkdom kunnen winnen, voor eigen besef. Doch heeft de schrijver uit de Schrift gevonden, wat hij ons geeft, zonder verberg, dan is zijn werk waarlijk ontdekkend; het is, ook in de 3 hier aangekondigde bundels, een rustig, klaar betoog omtrent veel goeds en schoons, dat in de ziel van den schrijver is gaan wonen. Voorloopig neig ik tot de laatste onderstelling. Nieuwe gedachten geeft voor wie gereformeerde lectuur gewend is, de schrijver niet. Maar mooi en voornaam zegt hij de dingen wel. En meestal kan men na lezing hem de hand reiken. Dat is het verheugende; het verwonderlijke tevens.

K. S.

Wilhelm Scharrmann, „Jezus als Jongeling”. Geautoriseerde vertaling van Mevr. H. M. Eigenhuis—van Gendt.
Baarn, Hollandia-Drukkerij, 1925.

In een woord vooraf kondigt de schrijver zelf zijn werk aan, o. m. met deze opmerking:

Wat men de schilderkunst met haar ontelbare voortbrengselen uit het leven van Jezus steeds veroorloofd heeft, zal men ook de verbeelding niet ontzeggen.... Het betreft hier een soort van terugblikken in het worden van den Jongeling. Zijn ervaringen, zijn neiging moesten in het beeld van den man, in zijn redenen en gelijkenissen bevat zijn. Het licht der Evangelien straalde helder. Het kwam er slechts op aan, daarmee door te dringen in het geheim eener jeugd, dat als een in nevel verborgen dal voor mij lag....

Wanneer ge dit boek binnengaat, zult ge een gestalte ontmoeten, die ge kent — en toch niet kent. Want het is niet de volmaakte Jezus, die hier spreekt en handelt. Hij is nog op het pad naar zichzelf. Verlangt ge Hem te zien? Zoo kom!

Onnodig te zeggen, dat de schrijver voor een gereformeerde mensch nu reeds genoeg gezegd heeft. Van de zondeloosheid van den Christus wil hij niet weten, zó als een gereformeerde ze gelooft en „verklaart”. Dat de „ziekkunde” niet genoeg zou zijn om Christus te kennen, geeft de schrijver ons dan ook allermint toe. Dat van Christus, die het Beeld Gods is, niet weer een beeld mag gemaakt worden, doch dat ook de „verbeelding” zich moet houden binnen de perken van de liefde, het komt niet in hem op.

Een klein staaltje van de fantasie van den schrijver volgt hier:

Luister naar mij, mijn zoon. Je hebt Tabea lief. Is het dan noodig dat liefde brand is en vuur en duistere gloed? Heb ik je niet lief en bemint je je moeder niet, en onze liefde kent het een noch het ander en is opwekkend en stil als de morgen. Let daarom op, dat ook je liefde voor Tabea zoo wordt. Is het een onrecht, als zij je lief heeft?

Toen speet het hem, dat hij Tabea hard behandeld had en hij dacht bij zichzelf: Waarlijk, moeder heeft gelijk. — Dan echter, vervolgde Maria, zal ook je liefde voor Tabea weer rein en helder worden.

Jezus antwoordde en zag zijn moeder aan: Verraad ik niet God en mijzelf, als ik Tabea liefheb?

Maria begreep dit woord wel, maar zij zeide: Zie, ik weet dat je anders bent, dan de jongelingen in Nazareth. Maar nog geen menschenweg ging door duisternis en nacht of het licht in zijn hart wierp op dien weg een schijnsel.

Jezus zuchtte luid en sprak: Is er iets, dat moeilijker is, dan een mensch te zijn en rein voor God? Indien er iemand kwam en dat kon.... waarlijk Gods Engelen daalden van den hemel en dienden hem.

Maria antwoordde: „Dat vermag niemand,.... ware hij geen God.

Hier wordt van Christus' verhouding tegenover het huwelijk een soort verklaring gegeven, die in strijd is met wat Hijzelf en heel de bijbel leert. Wie het verband bestudeert, waarin het woord: „laet de kinderen tot Mij komen” voorkomt (verhouding natuur en genade), zal bevinden, dat de schrijver het verwijt, dat in deze uitspraak den discipelen trof, ook tegen zichzelf zou moeten vernemen.

Al zijn ze evenwel niet genoeg, men moet erkennen, dat de schrijver heeft geschreven met groote liefde en voorzichtigheid, althans op het door hemzelf ingenomen standpunt. Zijn werk is door en door apokrief: maar van de fantasieën, die er zijn, is het een van de eerbiedigste.

K. S.

„Heijermans Herinneringen”, door Frans Hulleman.

Laren — A. G. Schoonderbeek.

De heer Hulleman, die als vriend en secretaris van Heijermans een tijdlang met hem heeft samengewerkt, heeft zijn herinneringen verzameld en tot een prettig leesbaar geheel vereenigd. Ze zijn van allerlei aard en doen den bekenden auteur van verschillende kanten zien steeds echter in zijn eigenaardige, artistieke persoonlijkheid. In deze mededeelingen omtrent den Falkland-auteur zit iets van den Falkland-humor. Als bijdrage tot de Heijermans-literatuur is het zeker van belang, vooral ook, omdat tusschen de herinneringen, die meestendeels betrekking hebben op Heijermans directie van het Grand Theatre, door allerlei opmerkingen worden gemaakt, die zijn kunstzinnig en kunst-opvattingen illustreeren. Maar het milieu, waarin we worden gebracht, is het onze niet.

De uitgave is uitermate verzorgd.

C. T.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Haarlem: Dr. J. Hoek te Soest en J. W. Nijssens te Zeist.

Rotterdam (vac. G. Wieringa): A. M. Boesjema en W. J. J. Velders te Amsterdam.

Beroepen te:

Gravenhage-West: N. Buffinga te Rotterdam.

Nieuwerkerk (Z.): G. J. Pontier te Heerlen.

Nieuwlande (Dr.): cand. J. van Dijk te Oudega (Small).

Zevenbergen: cand. J. P. C. ten Brink te Apeldoorn.

Aangenomen naar:

Scheemda: G. Diemer te Roden.

Bedankt voor:

Kollum: S. W. Bos te Dokkum.

Lopik: B. Meijer te Ierseke.

Zwartsluis: H. Steen te Zoutkamp.

Afscheid van:

Laren (N.H.): J. H. Sillevis-Smit, Tekst: Openb. 3:18.

Hmuiden: Joh. Jansen, Tekst: Col. 1:23 a.

Intrede te:

Echten (Fr.): cand. J. Maaskant, Tekst: Rom. 1:16.

Soest: B. Alkema, Tekst: Jes. 40:1-2.

Zegwaard: cand. H. Verschujs, Tekst: Rom. 1:11 en 12.

Jubilea:

17 Jan. Dr. J. Slujs, te Staphorst 40 jaar.

24 Jan. Dr. L. van Loon, te Scherpenzeel 25 jaar.

27 Jan. Dr. F. Zantinge, te Hoorn 40 jaar.

Candidaten tot den H. Dienst. Cand. H. J. Konwenhoven, Hoozacht 95 te Leiden, is door de classis Leiden praep. geëxamineerd en beroepbaar verklaard in de Geref. Kerken.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

Meliskerke: J. Franje te Barneveld en J. A. v. Oord te Opheusden.

Nieuw-Beijerland: D. E. Overduin te Giessendam en A. Vahage te Middelburg.

Beroepen te:

Aagtekerke: M. Hofman te Krabbendijke.

Nieuw-Beijerland: D. C. Overduin te Giessendam.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Halle: D. C. Goedhart te Avenest.

Lexmond: A. Dekker te Opheusden.

Lutten (toez.): D. Tromp te Lemele.

Ootmarsum: J. Visbeck, hulpred. te Nijverdal.

Ritthem: E. Raams te Hoek (Z).

Uitwijk en Waardhuizen: D. Louwerse te Wijk (Fr).

Aangenomen naar:

Oniwoode en Westergest (toez.): E. H. Blaauwendraad te Vluchtweide.

Spanbroek en Opmeer (toez.): J. F. Homan te Rolde.

Bedankt voor:

Bergambacht: A. H. J. G. van Voorthuizen te Huizen.

Hoornaar: W. L. Mulder te Enter.

Mijdeeld: F. van Asch te Den Ham.

Putten: J. E. Klomp te Oudebroek.

Vlaardingen: H. J. van Schuppen te Groot-Ammerla.

Zegveld: C. J. Six Dijkstra te Ter Aar bij Nieuwerdijns.

Afscheid van:

Leeuwarden: Dr. G. W. Oberman, Tekst Hebr. 12:1 en 3.

Ouderkerk aan den IJssel: G. Lans, Tekst Jer. 17:18.

Wageningen: H. Stegeman, Tekst 1 Petr. 5:7.

Intrede te:

Roswinkel: D. Siemelink, Tekst 1 Cor. 1:3a.

GANZEVOORT'S ORGELHANDEL - ZWOLLE

MANNBORG
LIEBIG
LINDHOLMVraagt
CatalogusWORCESTER
STANDARD
HILDEBRANDT

RUILEN

VERHUREN

REPAREREEN

Verzenden: de nieuwe jaargang van het
**Jaarboek ten dienste van De
Geref. Kerken in Nederland**

Prijs: ingenaaid f 0.80; gecartonneerd f 1.—

Alom verkrijgbaar in den Boekhandel en na
inzending van het bedrag, verhoogd met 12 cts
voor port, bij de Uitgevers

GOES

OOSTERBAAN & LE COINTRE

Parochie-indeeling of Kerkplitsing

Een woord over den toestand en de
toekomst der Kerk in de groote steden

door

Ds G. LINDEBOOM

Pred. bij de Geref. Kerk te Amsterdam.

Prijs f 0.35.

Uitgevers: OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES.

Juist verschenen:

Dr A. KUYPER

ENHET „NEOCALVINISME” TE
APELDOORN VEROORDEELD?

(De Rectorale Rede van
Dozent J. J. v. d. SCHUIT)

DOOR K. SCHILDES
Geref. Predikant

50 bladz. Prijs f 0.75

Uitgave:

BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ
W. D. MEINEMA - DELFT

N.V. „REFORM”
Dir. E. BOERMA
Bresingen Amsterdam
Heerenstraat 58 Hokin 70
Dames en Heeren-
kleedermakelij

Coupons door het ge-
hele land te ootheden

Heden verschenen:

S. O. S.

(SLANG OF SATAN)

door 5 leden der Geref. Kerk
van Amsterdam.

Een der meest opzienbarende
publicaties in het geding Dr G.
van een destijds, onder mede-
verantwoordelijkheid van nie-
mand minder dan Dr H. Bavinck
op schrift. en wetensch. gronden
weertijd geschrift, dat er
van een werkelijke slang in
Gen. 3 geen sprake kan ge-
weest zijn.

Prijs 40 ct. Overal verkrijgbaar.

DRUKKERIJ SYSTEMA

Amsterdam - Post-Giro 48893.

Toezending na ontv. v. h. bedrag.

GROEN

ELOUT

MACKAY

KUYPER

LOHMAN

DE VISSER

Van bovenstaande pleitbezorgers van het Christelijk
Onderwijs lieten wij GROOTE PORTRETTEEN vervaardigen
in koper-diepdruk. De prijs van dit zestal portretten in
lijst (buitenmaat 37 x 46 c.M.), verpakt in kist, bedraagt
f 30 — inclusief emballage. — Bestellingen kunnen
onmiddellijk worden uitgevoerd.

GOES.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

Hebt Gij al kennis
- gemaakt met -

DE MAATSCHAPPIJ

Christel. Sociaal-Economisch
Weekblad.

onder redactie van ont-
meest bekende mannen en
vrouwen

?

Zoo niet, vraag dan wij
heden proefnummers aan de
DRUKKERIJ ORANJE-NASSAU
BAARN

Dit belangrijke, goed ge-
illustreerde tijdschrift, zoo
goed als zonder uitzonde-
ring gunstig beoordeeld
en door de Christelijke
Pers hartelijk aanbevolen,
kost slechts 12.50 per
halfjaar en valt daarom
onder het bereik van ieder,
die op Sociaal-Economisch
gebied voortlichting van
Christelijke Voormannen
wenscht.

Ondergeteekende

te

adres

abonneert zich op
wenscht proefnummers v.

De Maatschappij

In open envelop ge-
maakt met 2 cts. postzegel
te zenden aan de Drukkerij
Oranje Nassau te Baarn

Medewer-
C. Breen,
De J. G.
dam: De
Tilburg;

Prof. Dr V

STOUD: De Pa-
En gedurig ge-
nede-indrukken
niale beteken-
nieding en On-
Wetenschappelij-
natuur. Ku-
dan: De mo-
derne li-
king — De
vertien.

DE PS

Vele zijn de
pelijk terrein
were filosofie
niging losma-
alle voor rek-
ij heeft onge-
gelden.

Juist het t
loos zij men
meer dan een
hebben getrol-
waardvolle

Hoewel het
was, heeft zij
in de theolo-
dit niet alzo-
bedoeling de
de theologen
scheiding gen-
rede, de were-
ning nam. Da-
geloof en op-
goed te kunne
datgene, wat
leven, voldoe-
ten begon de
dane zelfbew-
leermeester w

Tot de vrij-
nam de rede
critiek op alle
de rede. En te
twijfeld ook a
schouwing —
lijkheid in de
stelling: pers-
onbewijsbare
lijke dingen, 2
fantasieën.

En toch le-
een verlies v
bovenzinlijk
profeet van t
zelf gepoogd
weer een pla-
niet de eenig-
teens moest u
dan uit de m
de intellectue-
rede het uitg-
weer te kom-
het verloren

Al dadelijk
pogingen ech-
wen; oorspro-
menschelijke
van een relig-
wil men niet

Het zou on-
onderscheiden
de religie wee-
beschouwingen
verstaan we,
verlies te he-
komen, dan t
het bewustzijn

Wanneer w
bekeering, dan